

СИЛАБУС
з курсу «Мікро- та макроекономіка»
на отримання ступеню вищої освіти «бакалавр» за спеціальністю
071 «Облік і оподаткування»
Харківський національний технічний університет
сільського господарства імені Петра Василенка

Обсяг курсу – 8 кредитів (ECTS): 60 годин лекцій, 60 годин – практичні заняття, 120 годин – самостійна робота, екзамен (3-й семестр), екзамен (4-й семестр).

Викладач курсу – Шибасєва Наталія Володимирівна, д.е.н., доцент кафедри економіки та маркетингу (<http://new.khntusg.com.ua/staff/shibaieva-natalija-volodimirivna-2>).

Опис курсу

Приреквізити – базові знання з дисциплін: Економічна теорія, Вища математика, Основи наукових досліджень.

Постреквізити. Продовжують вивчення даного предмету наступні дисципліни: «Економіка підприємства», «Податкова система», «Фінанси підприємства», «Державне та регіональне управління», «Економіка підприємства», «Теорія економічного аналізу».

Коротка анотація дисципліни (загальна характеристика, особливості, переваги). Дисципліна вивчає формування ринково орієнтованого економічного світогляду і знань щодо методів прийняття оптимальних господарських рішень за наявних обмежених ресурсів та альтернативних можливостей їх використання; закономірності поведінки суб'єктів мікрорівня та механізму функціонування національної економіки.

Структуру та зміст курсу побудовано на основі інтегральних мікроекономічних концепцій, які досліджують загальні мікроекономічні питання, теорію поведінки споживача, теорію фірми; класичних і новітніх макроекономічних теорій, практичного досвіду реалізації основних напрямів макроекономічної політики держави.

Опановуючи курс, здобувач вищої освіти має з'ясувати коло мікроекономічних проблем, шляхи їх вирішення у межах сучасних мікроекономічних концепцій; розуміти основні закономірності функціонування змішаної економіки ринкового типу, умови досягнення макроекономічної рівноваги за відсутності та з використанням інструментів фіскальної і монетарної політики держави.

По завершенні вивчення курсу здобувач вищої освіти має розуміти закономірності поведінки фірм та домогосподарств, прийняття рішень для максимізації цільових функцій. знати основні показники, що визначають функціонування і розвиток національної економіки, наслідки використання важелів економічної політики держави, їх вплив на зміну умов досягнення макроекономічної рівноваги.

Вивчення даної дисципліни дає можливість здобувачу вищої освіти:

знати:

- фактори, що впливають на досягнення ринкової рівноваги і порушення ринкової рівноваги;
- основні концепції теорії споживчого вибору; базові поняття теорії виробництва;
- основні теоретичні підходи щодо сутності та існування фірм;
- характеристики поведінки фірм за умов різних ринкових структур;
- закономірності формування цін на ресурси та їх використання на окремих факторних ринках;
- сутність загальної рівноваги та економічної ефективності;
- основні показники, які характеризують функціонування національної економіки;
- фактори, що впливають на досягнення макроекономічної рівноваги та її порушення;
- основні економічні проблеми макрорівня;

- основні концепції сучасної макроекономічної теорії;
- роль держави в системі макроекономічного регулювання;
- характеристики інструментів фіскальної та монетарної політики держави;
- закономірності впливу фіскальної і монетарної політики на економіку країни;
- динамічні аспекти макроекономічних процесів;

уміти:

- з'ясувати механізм дії економічних законів і особливості їх прояву на мікрорівні;
- робити комплексний аналіз попиту та пропозиції, розраховувати коефіцієнти еластичності;
- пояснити умови досягнення рівноваги споживача;
- розглядати проблеми оптимізації виробничих витрат за допомогою виробничих функцій;
- досліджувати поведінку фірм в умовах різних ринкових структур;
- проводити аналіз поведінки фірм на ринках факторів виробництва;
- розв'язувати задачі з курсу «Мікроекономіка»;
- з'ясувати механізм дії економічних законів, особливості їх прояву на макрорівні;
- робити комплексний аналіз стану економіки країни;
- пояснити умови досягнення макроекономічної рівноваги;
- розглядати проблеми сучасної ринкової економіки за допомогою макроекономічних концепцій;
- аналізувати наслідки державної економічної політики;
- розв'язувати задачі з курсу «Макроекономіка».

Мета курсу – формування ринково орієнтованого економічного світогляду і знань щодо методів прийняття оптимальних господарських рішень за наявних обмежених ресурсів та альтернативних можливостей їх використання; розкриття механізму функціонування національної економіки на основі макроекономічних теорій, концепцій, моделей, обґрунтованих світовою та вітчизняною наукою та апробованих економічною практикою; формування систематизованих знань у майбутніх фахівців щодо закономірностей функціонування економіки країни.

Завдання курсу – на базі системного підходу, діалектичного методу, індукції та дедукції, історичного і логічного методів пізнання, функціонального аналізу, економічного моделювання, граничного аналізу забезпечити засвоєння студентами знань щодо загальних закономірностей економічної діяльності на мікрорівні та макрорівні;

Завдання в межах мікроекономіки:

- надати знання про базові положення мікроекономічної теорії;
- навчити студентів володінню методологією маржиналізму та інструментарієм мікроекономічного аналізу;
- науково обґрунтувати економічні рішення суб'єктів мікрорівня;
- розкрити механізм функціонування ринку та сутність важливіших мікроекономічних категорій;
- розуміти основні риси раціональної економічної поведінки фірм та домогосподарств;
- підготувати до вивчення прикладних дисциплін, що базуються на мікроекономічній теорії.

Завдання в межах макроекономіки:

- надати знання про базові положення сучасної макроекономічної теорії;
- навчити студентів володінню інструментарієм макроекономічного аналізу;
- науково обґрунтувати доцільність та можливі наслідки економічної політики держави;
- розкрити механізм досягнення макроекономічної рівноваги;

- підготувати до вивчення дисциплін, що базуються на макроекономічній теорії.

Компетентність, що забезпечує.

- Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
- Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.
- Здатність досліджувати тенденції розвитку економіки за допомогою інструментарію макро- та мікроекономічного аналізу, робити узагальнення стосовно оцінки прояву окремих явищ, які властиві сучасним процесам в економіці.
- Використовувати математичний інструментарій для дослідження соціально-економічних процесів, розв'язання прикладних завдань в сфері обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування.

Результати навчання – в результаті вивчення курсу студенти можуть оперувати базовими мікро- і макроекономічними категоріями, новітніми концепціями, технологіями та методами дослідження економічних явищ і процесів на мікро- та макрорівні, вміло застосовувати аналітичний інструментарій мікро- та макроекономічного аналізу для розуміння поточного стану і визначення перспектив розвитку фірм, домогосподарств, національної економіки.

Структура курсу

Змістовий модуль 1. Теорія поведінки споживача

Лекції:

- Тема 1. Предмет і метод мікроекономіки. Основні принципи економічного мислення.
- Тема 2. Теорія граничної корисності та поведінка споживача.
- Тема 3. Ординалістська теорія поведінки споживача.
- Тема 4. Аналіз поведінки споживача.
- Тема 5. Попит і пропозиція, їх взаємодія.
- Тема 6. Мікроекономічна модель підприємства.

Практичні заняття:

- Тема 1. Предмет і метод мікроекономіки.
- Тема 2. Попит і пропозиція, їх взаємодія. Ринкова рівновага
- Тема 3. Державне регулювання ринку
- Тема 4. Концепція еластичності
- Тема 5. Теорія граничної корисності та поведінка споживача.
- Тема 6. Ординалістська теорія поведінки споживача.

Змістовий модуль 2. Теорія фірми

Лекції:

- Тема 7. Варіації факторів виробництва та оптимум товаровиробника.
- Тема 8. Витрати виробництва.
- Тема 9. Ринок досконалої конкуренції.
- Тема 10. Монопольний ринок.
- Тема 11. Олігополія та монополістична конкуренція.
- Тема 12. Ринок факторів виробництва.
- Тема 13. Загальна рівновага та економіка добробуту.
- Тема 14. Інституціональні аспекти ринкового господарства.

Практичні заняття:

- Тема 7. Варіації факторів виробництва та оптимум товаровиробника.
- Тема 8. Теорія фірми (Мікроекономічна модель підприємства). Витрати виробництва.
- Тема 9. Ринок досконалої конкуренції. Монопольний ринок.
- Тема 10. Олігополія та монополістична конкуренція.

Тема 11. Ринок факторів виробництва.

Тема 12. Загальна рівновага та економіка добробуту. Інституціональні аспекти ринкового господарства.

Змістовий модуль 3. Основні макроекономічні проблеми

Лекції:

Тема 1. Макроекономіка як наука.

Тема 2. Макроекономічні показники в системі національних рахунків.

Тема 3. Макроекономічна нестабільність.

Тема 4. Сукупний попит та сукупна пропозиція.

Тема 5. Споживання, заощадження та інвестиції.

Тема 6. Сукупні видатки і ВВП.

Практичні заняття:

Тема 1. Макроекономіка як наука.

Тема 2. Макроекономічні показники в системі національних рахунків.

Тема 3. Макроекономічна нестабільність.

Тема 4. Сукупний попит та сукупна пропозиція.

Тема 5. Споживання, заощадження та інвестиції.

Тема 6. Сукупні видатки і ВВП.

Змістовий модуль 4. Макроекономічне регулювання

Лекції:

Тема 7. Держава в системі макроекономічного регулювання.

Тема 8. Фіскальна політика.

Тема 9. Грошовий ринок та монетарна політика.

Тема 10. Механізм зовнішньоекономічної діяльності.

Тема 11. Ринок праці та соціальна політика.

Тема 12. Економічне зростання.

Практичні заняття:

Тема 7. Держава в системі макроекономічного регулювання.

Тема 8. Фіскальна політика.

Тема 9. Грошовий ринок та монетарна політика.

Тема 10. Механізм зовнішньоекономічної діяльності.

Тема 11. Ринок праці та соціальна політика.

Тема 12. Економічне зростання.

Політика курсу – жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. У випадку таких подій – реагування відповідно до Положення про академічну доброчесність учасників освітнього процесу.

Система оцінювання. Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються за наступним співвідношенням: перший семестр(мікро-): модуль 1 – 30% семестрової оцінки, модуль 2 – 30% семестрової оцінки, екзамен – 40% семестрової оцінки. перший семестр (макро-): модуль 1 – 30% семестрової оцінки, модуль 2 – 30% семестрової оцінки, екзамен 40% семестрової оцінки.

Інформаційні ресурси

Бібліотека ім. В.І. Вернадського. URL.: <http://www.nbu.gov.ua/>

Бібліотека ім. В.Г. Короленка. URL.: <http://korolenko.kharkov.com/>

Бібліотека ХНТУСГ ім. П. Василенка. URL.: <http://library.khntusg.com.ua/>

Електронна бібліотека. URL.: <http://lib.meta.ua/>

Студентська електронна бібліотека URL: <http://www.lib.ua-ru.net/>

Нормативно-правова база України URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/>

Офіційний сайт Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства
України www.me.gov.ua

Офіційний сайт Національного банку України www.bank.gov.ua

Офіційний сайт Державної служби статистики України www.ukrstat.gov.ua